

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри,
д.е.н., професор Олена ЯЦУХ
« 29 » серпня 2022р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія обліку, аналізу та аудиту»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
(на основі повної загальної освіти)
Факультет економіки та бізнесу

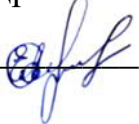
2022– 2023 навч.рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія обліку, аналізу та аудиту облік» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти) – Запоріжжя, ТДАТУ, 2022 – 11 с.

Розробник: к.е.н., доцент Голуб Н.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Фінанси, облік і оподаткування», протокол від «29» серпня 2022 року №1

В.о завідувача кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

д.е.н, професор Олена ЯЦУХ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної освіти)

Протокол від «02» вересня 2022 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> <small>(шифр і назва)</small>	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: <u>072 «Фінанси банківська справа та страхування»</u> <small>(шифр і назва)</small>	Курс/рік підготовки	Семестр
Змістових модулів - 2		1	1-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять - 2 год. самостійна робота студента – 8,33 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	10 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	10год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	100 год.
		Форма контролю: диференційований залік	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: надання знань про процес розвитку та становлення бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту як окремої науки, та оформлення основних інститутів, значення і ролі бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту на підприємствах, та історичне значення.

Завдання курсу: розширення світогляду, формування уявлень про багатогранність багатовекторність історії бухгалтерського обліку; вироблення бачення явищ минулого та сучасності з позиції історизму діалектичного розуміння багатогранності і суперечливості історії; оволодіння необхідним мінімумом теоретичних знань з актуальних проблем історії бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Предмет : історичні аспекти становлення та розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Освітня компонента забезпечує набуття здобувачами ВО:

Інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно

Спеціальних (фахових) компетентностей:

ФСК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмних результатів навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

soft skills

здатність аналітично мислити , уміння оцінювати ситуацію,

виходячи з принципів людиноцентризму
3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Змістовий модуль 1. Становлення обліку як науки

Тема 1. Розвиток та становлення бухгалтерського обліку

Історія виникнення бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік у середні віки. Ренесанс та зародження подвійної бухгалтерії. Бухгалтерський облік ХХІ століття

Тема 2. Історія розвитку міжнародних стандартів та становлення національної системи бухгалтерського обліку

Історичні аспекти розвитку міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Організація діяльності суб'єктів, що забезпечують застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Процес розробки національної системи бухгалтерського обліку та правові основи її застосування.

Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток аналізу та аудиту

Тема 3. Основні поняття аналізу діяльності підприємств.

Основні поняття та роль економічного аналізу в ринкових відносинах. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Функції і значення економічного аналізу. Методи економічного аналізу. Аналіз господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Тема 4. Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах.

Історія розвитку аудиту. Передумови виникнення аудиту. Сутність і предмет аудиту. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Теоретичні аспекти аудиту фінансової звітності.

Тема 5 Судово-бухгалтерська експертиза

Предмет та об'єкт судово-бухгалтерської експертизи. Методи та способи судово-бухгалтерської експертизи. Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії. Організація інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лекції	лаб	ПР	СРС	
Змістовий модуль «Становлення обліку як науки»							
1-2	Лекція	Розвиток та становлення бухгалтерського обліку	2				
	Практичне заняття	Розвиток та становлення бухгалтерського обліку			2		15
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою з метою підготовки презентації.				20	5

		Робота на навчально-інформаційному порталі					
3-4	Лекція	Історія розвитку міжнародних стандартів та становлення національної системи бухгалтерського обліку	2				
	Практичне заняття	Історія розвитку міжнародних стандартів та становлення національної системи бухгалтерського обліку			2		15
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою з метою підготовки презентації. Робота на навчально-інформаційному порталі				20	5
5	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 1				10	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за модуль 1					
Всього за змістовий модуль 1 – 58 годин			4		4	50	50
Змістовний модуль 2 «Становлення та розвиток аналізу та аудиту»							
6-7	Лекція	Основні поняття аналізу діяльності підприємств	2				
	Практичне заняття	Основні поняття аналізу діяльності підприємств			2		10
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою з метою підготовки презентації. Робота на навчально-інформаційному порталі				10	4
8-9	Лекція	Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах	2				
	Практичне заняття	Основні поняття аудиторської діяльності в сучасних умовах			2		10
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою з метою підготовки презентації. Робота на навчально-інформаційному порталі				10	3
10-11	Лекція	Судово-бухгалтерська експертиза	2				
	Практичне заняття	Судово-бухгалтерська експертиза			2		10
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання додаткового матеріалу за темою з метою підготовки презентації. Робота на навчально-інформаційному порталі				20	3
12	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I				10	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за модуль 2					
Всього за змістовний модуль 2 – 62 годин			6		6	50	50
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Історія виникнення бухгалтерського обліку.
2. Бухгалтерський облік у середні віки.
3. та зародження подвійної бухгалтерії.
4. Бухгалтерський облік ХХІ століття
5. Історичні аспекти розвитку міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
6. Організація діяльності суб'єктів, що забезпечують застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.
7. Процес розробки національної системи бухгалтерського обліку та правові основи її застосування

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

1. Основні поняття та роль економічного аналізу в ринкових відносинах.
2. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу.
3. Функції і значення економічного аналізу.
4. Методи економічного аналізу.
5. Аналіз господарської діяльності суб'єкта господарювання.
6. Історія розвитку аудиту.
7. Передумови виникнення аудиту.
8. Сутність і предмет аудиту.
9. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.
10. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання.
11. Теоретичні аспекти аудиту фінансової звітності.
12. Предмет та об'єкт судово-бухгалтерської експертизи.
13. Методи та способи судово-бухгалтерської експертизи.
14. Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії.
15. Організація інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про фінансовий облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. №996 – XIV (за станом на 07.08.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14&p=1306924068985324>
2. Закон України «Про відпустки». // Відомості Верховної Ради України 1996 р. № 505/96.
3. Закон України «Про оплату праці». // Відомості Верховної Ради України 1995 № 108/95.

4. Закон України «Про податок з доходів фізичних осіб» від 22.05.2003 р. № 889-IV (зі змінами і доповненнями) [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 (за станом на 04.07.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0892-99>.
6. Інструкція по застосуванню плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 (за станом на 28.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>
7. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності": наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0391-13>
8. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах": наказ Міністерства фінансів України від 28.05.99р. №137 (за станом на 01.11.2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0392%2D99&p=1154500791191400>
9. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92 (за станом на 22.04.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0288-00>
10. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи": наказ Міністерства фінансів України від 18.10.99р. №242 (за станом на 22.04.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0750-99>
11. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси": наказ Міністерства фінансів України від 20.10.99р. №246 (за станом на 01.01.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0751%2D99&p=1154500791191400>
12. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість": наказ Міністерства фінансів України від 8.10.99р. №237 (за станом на 06.01.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0725%2D99&p=1154500791191400>
13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання": наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000р.

- №20 (за станом на 01.11.2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0085-00>
14. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 "Фінансові інвестиції": наказ Міністерства фінансів України від 26.04.2000р. №91 (за станом на 04.07.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>
15. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 "Фінансові інструменти": наказ Міністерства фінансів України від 30.11.2001р. №559 (за станом на 09.06.2003) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>
16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда": наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. №181 (за станом на 04.08.2008) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0487%2D00&p=1154500791191400>
17. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід": наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99р. №290 (за станом на 04.07.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0860-99>
18. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати": наказ Міністерства фінансів України від 31.12.99р. №318 (за станом на 28.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0027-00>
19. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток": наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. №353 (за станом на 18.11.2008) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0047%2D01&p=1154500791191400>
20. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти": наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2001р. №205 (за станом на 09.06.2003) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0433-01>
21. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств": наказ Міністерства фінансів України від 07.07.99р. №163 (за станом на 01.11.2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>
22. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність": наказ Міністерства фінансів України від 30.07.99р. №176 (за станом на 01.11.2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0553-99>
23. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів": наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000р. №193 (за станом на 10.12.2002) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

24. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 "Вплив інфляції": наказ Міністерства фінансів України від 28.02.2002р. №147 (за станом на 28.02.2002) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0269-02>
25. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін": наказ Міністерства фінансів України від 18.06.2001р. №303 (за станом на 01.11.2009) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>
26. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 "Прибуток на акцію": наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2001р. №344 (за станом на 16.07.2001) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0647-01>
27. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова звітність": наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000р. №39 (за станом на 28.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
28. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 "Виплати працівникам": наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003р. №601 (за станом на 28.10.2003) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03>
29. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 "Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність": наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003р. №617 (за станом на 30.03.2008) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1054-03>
30. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення корисності активів": наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004р. №817 (за станом на 01.01.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0035-05>
31. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 "фінансова звітність за сегментами": наказ Міністерства фінансів України від 19.05.2005р. №412 (за станом на 28.10.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z062105&p=1237964254547000>
32. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи": наказ Міністерства фінансів України від 18.11.2005р. №790 (за станом на 22.04.2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1456-05>
33. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 "Фінансові витрати": наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006р. №415 (за станом на 01.01.2011) [Електронний ресурс]. –

- Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0610-06>
34. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 "Інвестиційна нерухомість": наказ Міністерства фінансів України 02.07.2007р. №779 (за станом на 02.07.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07>
35. Кодекс законів про працю України // Відомості Верховної Ради України. - № 322-VIII.
36. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
37. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: наказ Міністерства фінансів України від 29.12.2006 №1315 (за станом на 26.03.2007) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://uapravo.net/data/base02/ukr02313.htm>
38. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ Міністерства фінансів України 24.03.1995р. №88 (за станом на 06.12.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
39. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні / Постанова правління Національного банку України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>
40. Положення “Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку” / Наказ Міністерства фінансів України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>
41. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку / Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2000 року № 356. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0356201-00#Text>
42. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт та послуг) сільськогосподарських підприємств <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0132555-01#Text>
- Допоміжна*
43. Яремко І.Й. Теорія бухгалтерського обліку: [навч. посіб.]. Львів: «Новий Світ-2000», 2007. 240 с.
44. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: [підручник]. [3-тє вид., переоб. і доп.]. Київ: Знання, 2008. 535 с.
45. Чумаченко М.Г. Бухгалтерський учет: прошлое, настоящее ... будущее?! *Світ бухгалтерського обліку*. 2016. № 1. С. 2-12.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній

портал

ТДАТУ

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2339>